

BURSA ŞEHİR REHBERİ

1. CUMALIKIZIK KÖYÜ

Cumalıkızık, Bursa'nın doğusunda, Bursa-Ankara karayolunun 12. km'sinde Uludağ'ın kuzeyinde yer alan erken dönem Osmanlı Vakıf köyüdür.

Dünya Miras Komitesinin 38. Dönem Toplantısında Kültürel kategoride Dünya Miras Listesine alınan **"Bursa ve Cumalıkızık: Osmanlı İmparatorluğunun Doğuşu"** Dünya Miras alanı içerisinde bulunmaktadır.

Bursa'daki Kızık Köyleri'nin 1300'lerin başında kurulduğu düşünülmektedir. Bunlar arasında en otantik ve en iyi muhafaza edilen köy olan Cumalıkızık, aynı zamanda orduya güvenli bir hinterland oluşturmak amacıyla kullanılan bir Osmanlı stratejisi olan önce kırsal bölgenin, daha sonra kentlerin fethedilmesi stratejisini de yansıtmaktadır.

<https://maps.app.goo.gl/iT1jagqaDciNPVap9>

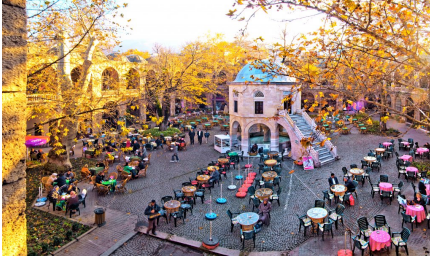
<https://www.bursa.com.tr/uploads/2021/02/2017-07-19-cumalikizik-harita.jpg>

2. HANLAR BÖLGESİ

Osmanlı İmparatorluğunun ilk başkenti olarak kurulan ve vakıf sistemi içerisinde erken dönem Osmanlı geleneklerine göre külliye ve köylerle şekillenen Bursa'nın tarih boyunca sahip olduğu önemli ticari rolü, kentteki büyük hanlar, bedesten ve çarşılarla ortaya konulmaktadır. Hanlar Bölgesi 14. yüzyıldan bu yana kent ekonomisinin kalbi olmuştur.

Dünya Miras Komitesinin 38. Dönem Toplantısında Kültürel kategoride Dünya Miras Listesine alınan **"Bursa ve Cumalıkızık: Osmanlı İmparatorluğunun Doğuşu"** Dünya Miras alanı içerisinde bulunmaktadır.

Erken Osmanlı döneminde yapılan 668 yıllık geçmişiyle Hanlar Bölgesi, Bursa'da çarşı yapısının nasıl oluştuğunu göstermesi açısından önemlidir. Bu bölgedeki hanlar; Koza Han, Fidan Han, Pirinç Han, İpek Han, Emir Han, Geyve Han, Galle Han, Çukur (Kütahya) Han, Kapan Han, Tuz Han'dır.

Bölgedeki Orhan Gazi Külliyesi'nin bir parçası olan Emir Han, ilk inşa edilendir. Kapan Han, 1. Murad döneminde Emir Han'ın güneybatısında yapılmıştır ve Hanlar Bölgesi'ni kuzeyden saran Bedesten de Yıldırım döneminde inşa edilmiştir. I. Mehmed döneminde inşa edilen İpek Han ve II. Murad döneminde yapılan Kütahya Han; Hanlar Bölgesi'nin Doğu-Batı eksenini oluşturmaktadır. Çarşılar hanların etrafında gelişmiştir. Dükkânların üzerinde bulunduğu uzun ve dar bir sokak ağı çarşının kendisini oluşturmaktadır.

 <https://maps.app.goo.gl/RnMze5rzo1f4zwPH9>

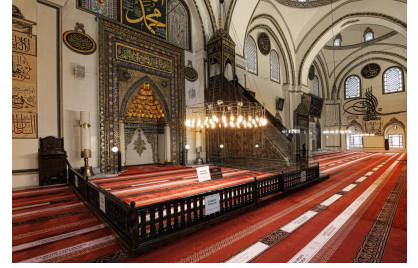
 <https://www.bursa.com.tr/uploads/2021/02/bursa-tarihi-carsi-ve-hanlar-bolgesi-haritasi.jpg>

3. CAMİLER

- ULUCAMI

Bursa Ulu Cami,
Bursa'da I. Bayezid
tarafından 1396-1400
yılları arasında
yaptırılmıştır.

Çok ayaklı cami şemasının en klasik ve anıtsal örneği sayılır. Yirmi kubbeli yapı, Türkiye'deki iç cemaat yeri en geniş camidir.

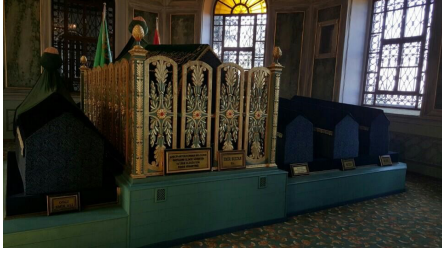
Caminin kündekari tekniği ile yapılmış minberi Selçuklu oyma sanatından Osmanlı ahşap oymacılığı sanatına geçişin en önemli örneklerinden biri kabul edilen değerli bir sanat

Caminin iç mekanında, tepesi açık bir kubbenin altında bulunan şadırvan, Ulu Cami'nin dikkat çekici özelliklerindendir. Şadırvanın altında bulunduğu açık kubbe günümüzde camekanla kapatılmıştır.

 <https://maps.app.goo.gl/ghVp1xyFtztAQjhUA>

- EMİR SULTAN CAMİ

Emir Sultan Cami ve
Külliyesi;
15.yüzyılda, Sultan
Mehmed Çelebi'nin
hükümdarlığı
sırasında, Yıldırım
Bayezid'in kızı Hundi
Fatma Hatun
tarafından kocası
Emir Sultan adına
yaptırılmıştır.

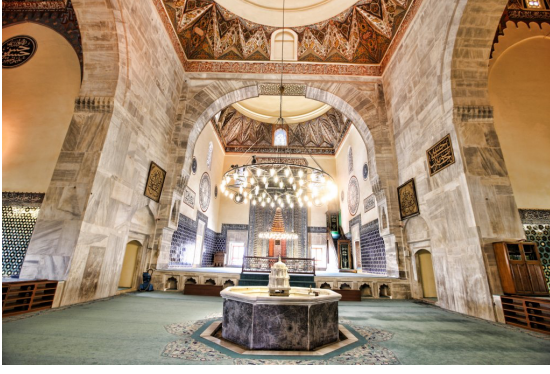
Emir Sultan Cami, Bursa camileri içinde en geniş ve en güzel avlusu olan camidir. Avlu, 16 kaş kemerli ahşap kagir revakla çevrilidir. Kuzeydoğu ve güneybatı köşelerinde, taştan yapılmış iki minaresi vardır. Cami ve son ibadet yerinin tabanları tuğla, avlu ise taş döşelidir. 1795 yılında tamamen yıkılmış ve 1804 yılında III. Selim tarafından tekrar yaptırılmıştır. 1855 depreminde zarar gören cami tekrar onarılmış, bu onarımlar nedeniyle özgünlüğünü büyük ölçüde yitirmiştir. Caminin avlusunda bulunan türbede; Emir Sultan, oğlu Emir Ali, eşi Hundi Hatun ve iki kızı yatmaktadır. Türbenin iki tarafında odalar yer alır.

 <https://maps.app.goo.gl/7Qy9qufyEdizjHs66>

- YEŞİL CAMİ

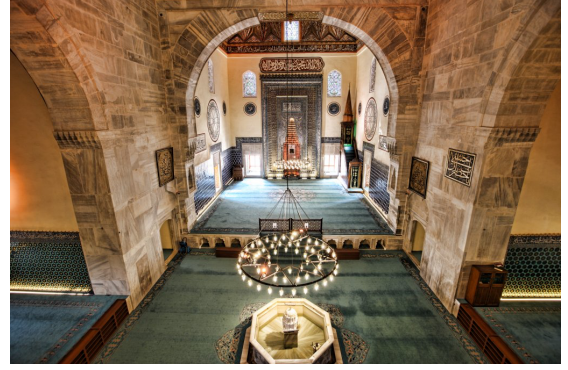

Yeşil Cami, taç kapısının üzerindeki celî sülüs yazılı üç satırlı kitabesinde belirtildiği üzere, Sultan I. Mehmed (Çelebi) tarafından 1419-1420 yılları arasında yaptırılmıştır. Yapının mimarı Hacı İvaz Paşa'dır.

Cami, 1402 Ankara Savaşı mağlubiyeti sonrasında 11 yıl süren "Fetret Dönemi" ardından adeta Osmanlı Devleti'nin yeniden doğuşunu sembolize etmektedir.

İçinde bulunduğu Yeşil Külliye'nin diğer yapıları ile birlikte Bursa kentinin simgelerinden biridir. Caminin ünü, 15. yüzyıl Osmanlı çini sanatı için ayrı bir özelliğe ve öneme sahip çini kaplamalarından gelir.

📍 <https://maps.app.goo.gl/4GzP6ZDuuCmfYw2g8>

- MURADIYE CAMİ

Muradiye Camii, Sultan II. Murad tarafından Külliyesi'nin merkez yapısı olarak inşa ettirilmiştir. Cami'nin basık kemerli giriş kapısı üzerindeki celi sülüs hat ile mermere yazılmış üç satırlık Arapça kitabesinde caminin inşaatına 1425 yılında başlandığı ve 1426 yılında tamamlandığı belirtilmektedir.

Ters "T" plânlı (tabhâneli, zâviyeli) camilerden olan yapı asıl ibadet mekânı, iki yanda birer kubbe ile örtülü eyvanlar ve beş gözlü son cemaat yerinden oluşmaktadır. Yapının son cemaat yerinde Bizans dönemi sütun başlıklı iki granit sütun bulunmaktadır. Kündekârî tekniğinde yapılmış olan ahşap kapı caminin yapıldığı tarih ile eş zamanlı olup, çok ince bitkisel motiflerle süslenmiştir.

📍 <https://maps.app.goo.gl/ScD6k147wJnn2n65A>

4. GÖLYAZI

Uluabat Gölü kenarında bir yarım ada üzerinde kurulan köyün eski ismi 'Apollonia'dır. Kuruluşu M.Ö. 6. yüzyıla kadar gitmekte olup, antik dönemde 'Apollonia ad Ryndacum' olarak anılmaktadır. Bursa-İzmir karayolunun 35. kilometresinden güneye sapıldığında 7 km içeride bulunan Gölyazı, **Uluabat Gölü** kıyısındaki iki alçak tepeden oluşan küçük bir yarımada üzerine kurulmuştur.

Sit alanı ilan edilerek koruma altına alınan bölgede ayrıca, yapılış tarihi bilinmeyen tarihi bir cami ve hamam ile bugün "ağlayan çınar" adıyla anılan ve beldenin yarımada ile bağlantısını sağlayan köprünün başında bulunan 400 yıllık çınar da görülmeye değer bir doğa harikasıdır.

19. yüzyılın ikinci yarısında yapıldığı tahmin edilen Aziz Panteleiman Kilisesi'ni restore ederek kültür evi olarak açmıştır.

Gölyazı, leyleklerle insanların iç içe yaşadığı bir yerleşim yeridir ve 2004 yılından bu yana çeşitli kamu ve sivil toplum kuruluşlarının desteklediği "Leylek Dostu Köyler Projesi" kapsamındaki leylek dostu köylerden birisidir.

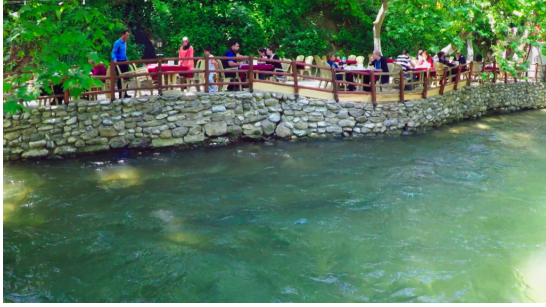
Evliya Çelebi (1659) seyahatnamesinde, gölden çıkartılan kerevit, sazan ve turna balığından, üzüm bağlarından, meşhur

5. MİSİ KÖYÜ

Bursa'ya 6 km uzaklıkta eski bir Rum kasabasıdır. Bağlı bulunduğu ilçeye adını veren Nilüfer Çayı kenarında kurulmuştur.

Modern ismi Gümüştepe olan köy, 3000 yıllık tarihe de ev sahipliği yapmaktadır. Rum ve Osmanlı evlerinin birlikte harmanlandığı köy, 1989 yılında Sit Alanı ilan edilmiştir.

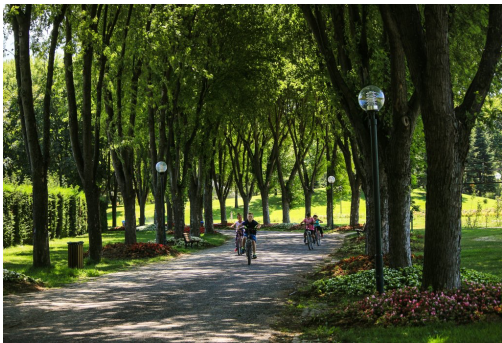
Misi İpek Evi, Misi Kadınları Kültür ve Yardımlaşma Lokali, Misi Etnografya Evi, Mysia Fotoğraf Müzesi, Edebiyat Müzesi, Misi Çocuk Kütüphanesi, Dere kenarı Çay Bahçesi ve Restorantları köyün cazibe merkezleridir.

 <https://maps.app.goo.gl/dELvGtdxnkSjN968>

6. BOTANİK PARK

Bursa'da yeşil kuşak kapsamında, kente bol oksijen, yeni dinlenme ve sağlıklı spor alanları kazandırmak amacıyla 1998 yılında "Soğanlı Botanik Parkı" hizmete açılmıştır. Soğanlı Botanik Parkı; 400.000 m²'lik alanında yer alan, 150 türden 8000 ağaç, 76 türden 100.000 çalı, 20 türden 50.000 yer örtücü ve 27 türden 6000 gül ile Bursa Ovası'nı korumakla birlikte, bitkisel araştırma ve bilimsel çalışmalara açık bir parktır.

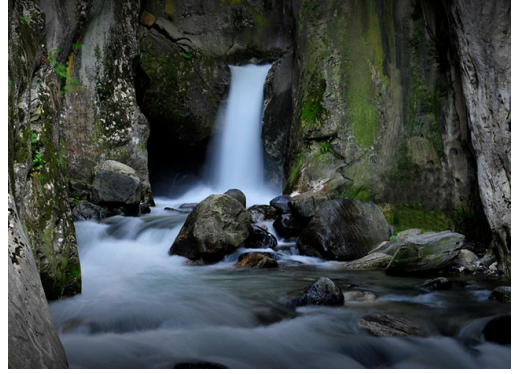
Parkta ayrıca; Japon bahçesi, İngiliz bahçesi, Fransız bahçesi, gül bahçesi, açelya-orman gülü bahçesi, kokulu bitkiler bahçesi, kaya bahçesi, renk bahçeleri, şekilli bitkiler bahçeleri vardır.

 <https://Maps.App.Goo.Gl/Kae1Anfekl2Bffn6>

7. SAİTABAT ŞEHALESİ

Bursa'nın doğal zenginlikleri arasında önemli bir yere sahip olan Saitabat Şelalesi, doğa severlerin ve huzur arayanların sıklıkla ziyaret ettiği bir yerdir. Şelale, Bursa'nın Kestel ilçesine bağlı Saitabat Köyü sınırlarında yer almakta ve çevresindeki doğal güzelliklerle adeta bir doğa harikası olarak öne çıkmaktadır.

Saitabat Şelalesi, Uludağ'dan gelen buz gibi suyun oluşturduğu bir akıntıdır. Yaklaşık 3 metre yükseklikten dökülen suyun sesi, ziyaretçilerine huzurlu bir atmosfer sunar. Şelale, çevresinde bulunan yemyeşil doğa ile birleşerek benzersiz bir manzara sunar. Bölge, yazın sıcağından kaçmak isteyenler için serin bir kaçış noktasıdır.

Şelalenin çevresinde yürüyüş yapabileceğiniz doğal patikalar bulunur.

📍 <https://maps.app.goo.gl/PvWEA6Su8uzWxXqJA>

8. TOPHANE MEYDANI

İsmiini geçmişte ramazan aylarında iftar ve sahur vaktini haber vermek amacıyla patlatılan toplardan alan Tophane Meydanı'nda tarihi savaş toplarının yanı sıra, saat kulesi, Osmangazi ve Orhangazi Türbeleri, seyir terası, Kurtuluş Savaşı Şehitliği, asırlık çınar ağaçları ve çay bahçeleri yer alır. Tarihte Bursa'nın kurulduğu yer olan meydan, 1855 depremine kadar Bursa Sarayı'na da ev sahipliği yapmaktaydı. Bursa'nın en güzel seyir teraslarına sahip olan Tophane Meydanı'ndan dilerseniz Bursa Ovası'nı dilerseniz bir kahve eşliğinde Uludağ manzarasını ve Hanlar Bölgesi'ni seyredebilirsiniz.

9. MÜZELER

- TOFAŞ ANADOLU ARABALARI MÜZESİ

Umurbey Mahallesi'nde, eski bir ipek fabrikasının 1998 – 2002 yılları arasında restore edilmesiyle oluşturulmuş bir müzedir. Türkiye'de ilk ve tek olma özelliğini taşıyan, 17 bin m² alan üzerine kurulu müzede, çift beygirli Bursa at arabasından, günümüz çağdaş otomobillerine geçişin hikâyesi anlatılmaktadır.

 <https://maps.app.goo.gl/rhWEPtDSdWzKp5fZ8>

- UMURBEY İPEK ÜRETİM VE TASARIM MERKEZİ

Tesis dünya saraylarını süsleyen Bursa İpeğinin tarihini en ince ayrıntılarıyla birlikte ziyaretçilerine tanıtmaktadır. Tesis bünyesinde çeşitli anlatım, sergi ve gösterilerin yapıldığı tanıtım alanları, Bursa İpeğinden tesiste ve tesise bağlı olarak çalışan kırsal atölyelerde üretilen ipek ve ipekli ürünlerin sergilendiği teşhir alanı, ipek halı ve ipek ile ipekli kumaşların dokunduğu dokuma atölyeleri, çözgü ve büküm atölyesi, kütüphane ile ipeğe hayat veren desenlerin çalışıldığı tasarım atölyesi bulunmaktadır.

 <https://maps.app.goo.gl/kbELKNRCx6r4eiez8>

- BURSA KENT MÜZESİ

Bursa Kent Müzesi, Bursa şehrinin tarihî ve kültürel mirasını koruma ve sergileme amacıyla 1984 yılında kurulmuş önemli bir müzedir. Müze, Bursa'nın zengin geçmişinden günümüze kadar uzanan geniş bir yelpazede arkeolojik eserler, etnografik objeler, sanat eserleri ve belgeleri barındırmaktadır. Müze, 1926 yılında Mimar Ekrem Hakkı Ayverdi tarafından I. Ulusal Mimarlık Akımı Üslubunda inşa edilen Adliye ve Maliye (Defterdarlık) binalarında faaliyet göstermektedir.

📍 <https://maps.app.goo.gl/QpdR57uyFmey9naN7>

- ATATÜRK KÖŞKÜ MÜZESİ

Çekirge Caddesi üzerinde yer alan müze, Cumhuriyet'in 50. yılında 29 Ekim 1973 yılında Atatürk Müzesi olarak ziyarete açılmıştır. 19 yy. özelliklerini yansıtan köşk, çatı katı ile birlikte 3 katlı kâgir bir binadır. Miralay Mehmet Bey tarafından 1895 yılında köşk olarak inşa edilmiştir. Atatürk'ün Bursa'yı ziyaretlerinde emrine verilen köşk, Atatürk'ün Bursa'ya ikinci ziyareti olan 1938 yılındaki son Bursa gezisinde Belediye'ye armağan edilmiştir. Bursa'daki nadir sivil mimari örneklerden biri olan köşkün salon ve odalarında Atatürk'ün kullandığı eşyalar sergilenmektedir.

📍 <https://maps.app.goo.gl/jH3TP8bahMRdxCVr7>

- KARAGÖZ MÜZESİ

2007 yılında Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından müzeye dönüştürülen Türkiye'nin ilk ve tek Karagöz Müzesi'nde iki galeri bulunmaktadır. İlk galeride Türk gölge oyunu olan Karagöz'ün tarihçesi bilgilendirme panolarında anlatılmaktadır. İkinci galeride geleneksel tiyatrunun duayenlerinden olan Prof. Dr. Metin And'ın koleksiyonundan derlenen Karagöz oyunu tasvirlerinin yanı sıra ve Orhan Kurt, Metin Özlen, Tacettin Diker gibi ustalara ait tasvirler de sergilenmektedir. Ayrıca müzede yapılan gölge oyunu gösterilerinin yanı sıra çocuklar için gerçekleştirilen tasvir atölyeleri ile bu miras geleceğe taşınmak üzere müzemizde yaşatılmaya devam ediliyor.

 <https://maps.app.goo.gl/39uUW7ksC9MbVaGY9>

10. BURSA'YA ÖZGÜ LEZZETLER

İSKENDER KEBAP

PİDELİ KÖFTE

CANTIK

SÜT HELVASI

KESTANE ŞEKERİ

TAHİNLİ PİDE

